

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/259/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119422863
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6119422863.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého F. C., H.. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky Z. C., H.. XX. XX. XXXX, R. C. C. C., S. Q. XX, toho času C. C., R. XX a otca B. C., H.. XX. XX. XXXX, trvale bytom T., E. X, R. Č. C. T., K. XX, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd maloletého F. C., H.. XX.XX.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, pričom oprávnenie maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach majú obaja rodičia samostatne.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého F. C., H.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 150,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 12.11.2019.

Zročné výživné od 12.11.2019 do 01.12.2021 na maloletého F. C., H.. XX.XX.XXXX vo výške 3.644,- € súd otcovi p o v o ľ u j e splácať v 30,- € mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky, a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým F. C., H.. XX.XX.XXXX každý 3. týždeň v kalendárnom mesiaci v stredu v čase od 09.00 hod. do 11.00 hod. v Centre Návrat o.z., Nám. SNP 16, Banská Bystrica, za prítomnosti matky maloletého prvé 3 mesiace od právoplatnosti rozhodnutia, následne bez jej prítomnosti.

Matka je povinná maloletého na styk s otcom pripraviť a zabezpečiť prítomnosť maloletého v stanovený deň a hodinu v Centre Návrat o.z., Nám. SNP 16, Banská Bystrica a otcovi styk s maloletým umožniť.

Otec je oprávnený kontaktovať sa s maloletým F. C., H.. XX.XX.XXXX telefonicky každý 1. týždeň v kalendárnom mesiaci v stredu v časovom rozmedzí od 18.30 hod. do 19.00 hod.

Matka je povinná zabezpečiť uvedenú formu kontaktu telefonicky poskytnutím telefónneho čísla otcovi a v stanovenom čase zabezpečiť prítomnosť maloletého F. C., H.. XX.XX.XXXX pri tomto styku a otcovi styk s maloletým umožniť.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

Súd p r i z n á v a znalkyni Mgr. Miroslave Durilovej, s miestom výkonu činnosti Sokolská 61, Zvolen, zapísanej v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pod evidenčným číslom 915 011 znalečné v celom rozsahu, vo výške 856,59,- €.

Súd u p r a v u j e u čtáreň tunajšieho súdu, aby za znalecký posudok č. 6/2021 a účasť na pojednávaní dňa 10.11.2021 vyplatila znalkyni Mgr. Miroslave Durilovej sumu 856,59,- € z rozpočtových prostriedkov štátu na účet vedený v mBank, IBAN: K. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

Štát m á n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 3.

Otec je p o v i n n ý zaplatiť štátu náhradu trov konania v rozsahu 2/4 vo výške 428,29,- € pripojením príkazu na úhradu v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Matka je p o v i n n á zaplatiť štátu náhradu trov konania v rozsahu 1 vo výške 214,15,- € pripojením príkazu na úhradu v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd konanie o návrhu matky v časti uloženia zákazu otcovi vstupovať do jej obydlia a nepriblíženia sa k jej osobe z a s t a v u j e.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 12. 11. 2019 domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností tak, že maloletý sa zverí do jej osobnej starostlivosti, pričom bude oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a otec bude povinný prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 150,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň sa domáhala priznania aj zameškaného výživného späťne od narodenia dieťaťa, do právoplatnosti rozhodnutia vo výške 150,- € mesačne jednorazovou úhradou k rukám matky, do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň sa domáhala aj uloženia zákazu otcovi nevstupovať dočasne do jej bytu na ulici P. XX N. C. C., kde býva spolu s maloletým a nepribližovať sa k nej, ako aj k maloletému na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Svoj návrh odôvodnila tým, že otec maloletého sa od februára 2018 k matke a dieťaťu správa hrubo, viackrát ju fyzicky napadol, psychicky ju týra, vyhráža sa jej smrťou, čo bolo viac krát riešené aj privolaním príslušníkov policajného zboru. Poškodil jej zariadenie bytu, vulgárne nadáva jej aj maloletému, pričom otec s týmto konaním neprestal ani potom, čo bol vzatý do vyšetrovacej väzby. Poukázala na to, že otec je do značnej miery závislý na alkohole alebo iných omamných či psychotropných látkach, svoje správanie nevie kontrolovať, o maloletého sa nezaujíma a jediným motívom jeho styku s maloletým je ublížiť jej. Poukázala na to, že otec sa nijako finančne nepodieľa na výžive maloletého, od jeho narodenia nikdy žiadnym spôsobom neprispel na jeho základné potreby. K správaniu otca uviedla, že vzhľadom na jeho nevyspytateľné správanie, prejavy agresivity, zlý psychický stav, má dôvodnú obavu o svoj život, zdravie, ako aj o život a zdravie maloletého. Ďalej uviedla, že maloletý je aj vzhľadom na negatívny vplyv zo strany otca naviazaný na matku po psychickej stránke, nie je na svoj vek správne vyvinutý, nerozpráva. Poukázala aj na zlé hygienické návyky v rodine otca, s ktorým žila v spoločnej domácnosti, pričom maloletý do dnešného dňa trpí nedostatkom imunity. Poukázala na to, že Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 11C/63/2019-30 zo dňa 24. 10. 2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým prikázal otcovi nevstupovať do jej bytu, kde sa zdržiava matka s maloletým a nepribližovať sa k nej a k maloletému na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Vzhľadom na to, že otec sa nepodieľa žiadnym spôsobom na výžive maloletého, žiadala priznať výživné späťne odo dňa jeho narodenia. K návrhu pripojila zmluvu o nájme bytu zo dňa 19. 08. 2019 a rodný list maloletého.

2. Z registra tunajšieho súdu vyplýva, že Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 11C/63/2019-30 zo dňa 24. 10. 2019 prikázal otcovi nevstupovať dočasne do bytu č. 20 nachádzajúceho sa v C. C. na ulici P. XX na 5. poschodí, v katastrálnom území Radvaň, kde býva matka aj maloleté dieťa a nepribližovať sa k matke, ako aj k maloletému dieťaťu na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, a to až do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Zároveň matke uložil povinnosť podať návrh na začatie konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, a to z dôvodu, že otec maloletého je dôvodne podozrivý z násilnej trestnej činnosti voči matke, ktorá býva v spoločnej domácnosti s maloletým, kedy nariadenie neodkladného opatrenia v tomto smere považoval súd za dôvodné, vzhľadom na ohrozenú telesnú, duševnú integritu matky maloletého konaním otca, nakoľko voči otcovi bola na okresný súd podaná aj obžaloba pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a písm. b), c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, prečin nebezpečného

vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) a § 138 písm. a) Trestného zákona. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom sp. zn. 5T/56/2019 zo dňa 26. 11. 2019 uznal otca vinným zo spáchania prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), c) ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) a § 138 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 roka s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. Otcovi zároveň bola uložená povinnosť nepribližovať sa k poškodenej - matke maloletého, okrem prípadu realizácie styku s maloletým synom Leom Bučkom, nar. 02. 10. 2017 na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa blízkosti jej obydli. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 11. 02. 2020, nakoľko Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 5To/8/2020 zo dňa 11. 02. 2020 odvolanie prokurátora voči predmetnému rozsudku zamietol. V danej trestnej veci bol otec maloletého na základe uznesenia sudcu pre prípravné konanie sp. zn. OTp/63/2019 zo dňa 29. 03. 2019 vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom u neho nebola nahradená väzba dohľadom probačného a mediačného úradníka, väzba začala u otca plynúť dňom 27. 03. 2019 o 16.00 h, a to vzhľadom aj na skutočnosť, že otec sám potvrdil a priznal čiastočne svoje konanie. Podmiennečné odsúdenie v danej trestnej veci otcovi plynie do 12. 02. 2022.

3. Otec sa na k návrhu písomne nevyjadril.

4. Opatrovník maloletého v písomnom vyjadrení k návrhu odporučil maloletého zveriť do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat' prispievať výživným primerane jeho možnostiam, schopnostiam s prihliadnutím na vek a potreby maloletého. Striktnú úpravu styku otca s maloletým neodporučal. V správe zo sociálneho šetrenia poukázal na to, že maloletý je v celodennej starostlivosti matky, nenavštevuje žiadne predškolské zariadenie. Otec sa o dieťa nezaujíma, na jeho výživu žiadnym spôsobom neprispieva ani sa s maloletým nestretáva, na maloletého sa neinformuje. Matka v rámci sociálneho šetrenia uviedla, že s otcom maloletého žili v spoločnej domácnosti, kým maloletý nemal 4 mesiace, pričom otec užíval aj návykové látky. Za agresívne správanie voči matke, nebezpečné vyhrážanie bol otec vo väzbe od 27. 03. 2019 do 10. 10. 2019, po návrate z výkonu väzby spolužitie neobnovili. Zo sociálneho šetrenia v domácnosti otca vyplynulo, že tento žije so svojou matkou a 2 mladšími súrodencami vo Zvolene, na adrese Šoltésova 44, je nezamestnaný, nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nemá žiadny príjem. Uviedol, že v spoločnej domácnosti s matkou žil do 26. 03. 2019, potom nastúpil do výkonu trestu, prepustený bol v novembri 2019. Odkedy nežijú v spoločnej domácnosti si vôbec neplnil vyživovaciu povinnosť, nakoľko nemal žiadnu prácu. Pokiaľ žili v spoločnej domácnosti s matkou maloletého, podieľal sa na zabezpečovaní všetkých potrieb pre rodinu a maloletého. V súčasnosti mu matka žiadny styk s maloletým neumožňuje. S matkou nebol v žiadnom kontakte ani počas výkonu väzby. S návrhom matky nesúhlasil, má záujem o zverenie syna do striedavej osobnej starostlivosti, pokiaľ by však bolo rozhodnuté, že maloletý bude zverený do starostlivosti matky, je ochotný platiť výživné v minimálnej zákonnej výške 30 % zo sumy životného minima, nakoľko v súčasnosti zamestnaný nie je. Žiadal upraviť aj styk s maloletým.

5. Otec na pojednávaní konanom dňa 16.11.2020 súhlasil so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky, výživné navrhol určiť len 30 % zo sumy životného minima, pokiaľ si nenájde zamestnanie. Navrhol upraviť aj styk s maloletým aspoň raz do týždňa na 1-2 hodiny aj v obchodnom centre, kde by boli kamery. Ďalej uviedol, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, s matkou nežijú v spoločnej domácnosti od marca 2019, spolužitie neobnovili. Pokiaľ žili v spoločnej domácnosti, prispieval na domácnosť, nakoľko vtedy pracoval, o maloletého sa aj staral, prebaľoval ho, kým, uspával. S maloletým nie je v kontakte, naposledy bol s ním ešte pred pandemiou koronavírusu, kedy boli v Tatralandii aj s matkou. Neprispieva na výživu maloletého žiadnou sumou, predtým posielal okolo 30,- €. Maloletému nič nezakúpil ani žiadny darček. Uviedol, že býva u starých rodičov, kde býva spolu so svojimi maloletými súrodencami, na domácnosť neprispieva. Nemá žiadny príjem, po finančnej stránke mu pomáhajú rodičia. Brigádnicky si chodí privyrábať, kde si vie takto privyrobit' 80,- € za týždeň. Nevlastní žiadne nehnuteľnosti. Sú na neho evidované motorové vozidlá, ktoré však on nevlastní, tieto boli prepísané, predali ich, ale z týchto peňazí nič nemal. Nemá ukončenú strednú školu. Prax má na stavbách ako pomocný robotník. Nelieči sa na nič, invaliditu nemá. Okrem maloletého inú vyživovaciu povinnosť nemá. V prípade, ak sa zamestná, nemá problém posielat' na výživu maloletého 100,- € alebo 150,- €. Matka ho o maloleťom neinformuje, on sám sa na maloleťo u matky neinformoval. Predložil potvrdenie o platbách - vklad v Raiffeisen bank pre adresáta Miroslava Bučková výživné vo výške 27,- €

za obdobie 02.09.2020, za obdobie júl 2020 výživné vo výške 25,- € a za obdobie zo dňa 06.06.2020 vo výške 27,- €. Zároveň predložil aj SMS komunikáciu zo svojho mobilného telefónu s osobou označenou Miroslava zo dňa 20.07.2020.

6. Právny zástupca matky na pojednávaní konanom dňa 16.11.2020 zotrval na podanom návrhu vrátane zákazu styku otca s maloletým. Ako duplicitný zobral návrh v časti zákazu priblíženia späť, nakoľko o ňom bolo rozhodnuté v trestnom konaní.

7. Opatrovník maloletého na pojednávaní konanom dňa 16.11.2020 uviedol, že považuje návrh matky za dôvodne podaný, nakoľko rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária ani spoločne nezabezpečujú výchovu a výživu maloletého. Poukázal, že v starostlivosti matky o maloletého neboli zistené žiadne nedostatky, matka má vytvorené aj vhodné bytové podmienky pre výchovu dieťaťa. Z uvedeného dôvodu odporučil zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat' prispievať na výživu maloletého primeraným výživným. Styk otca s maloletým odporúčali neupraviť striktno súdnym rozhodnutím z dôvodu, že otec sa s maloletým dlhodobo nestretával, nepredstavuje pre dieťa istotu, ktorú maloletý v danom veku dieťaťa potrebuje.

8. Matka na pojednávaní konanom dňa 30.11.2020 zotrvala na podanom návrhu aj zákaze priblíženia sa voči jej osobe i maloletému. Potvrdila, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, pričom s otcom nežijú v spoločnej domácnosti od roku 2018, keď mal maloletý 4 - 5 mesiacov. Uviedla, že otec následne chodil do ich domácnosti, ale spolu ako rodina nežili. Odkedy nežijú v spoločnej domácnosti, starostlivosť o maloletého zabezpečuje ona, pomáha jej matka a priateľ. Býva v 3-izbovom byte v prenájme spolu s priateľom a maloletým. Uviedla, že priateľ je zamestnaný, jeho príjem je zhruba 770,- € mesačne, hospodária spoločne. Náklady na bývanie mesačne sú nájom, energie, televízia, internet 550,- €, strava 250,- €. Matka ďalej uviedla, že maloletý má 3 roky, navštevuje materskú školu, v súčasnosti je však s ňou doma v domácnosti, nakoľko je na covidovej OČR. Maloletému sa do materskej školy platia poplatky 16,- € mesačne, strava 50,- € mesačne, hygienické potreby sú 15,- € mesačne. Maloletý nemá žiadne záujmové platené krúžky. S maloletým chodí zhruba dvakrát do týždňa do detského centra, kde sa platí 5 - 7,- €. Maloletý je vedený u logopéda, nakoľko sa zajakáva, býva aj častejšie chorý, má oslabenú imunitu s čím sú spojené zvýšené výdavky na stravu, vitamíny, kde sa dopláca 6,- € mesačne, lieky na ukludnenie sú 8,- € mesačne, tieto mu predpísala pediatrička. Potvrdila, že otec neprispieva na výživu maloletého žiadnym spôsobom, prispel len trikrát, a to dvakrát sumou 27,- € a jedenkrát sumou 25,- €, okrem toho maloletému nič nezakúpil ani na oblečenie, stravu. Poprela, že by otec maloletého niekedy krmil, kúpil, resp. prebalil. Uviedla, že výživné na maloletého si uplatňuje odo dňa podania návrhu. Maloletý bol naposledy s otcom v kontakte niekedy v máji 2020. Poukázala aj na nevhodné správanie otca, nakoľko tento zvykol nosiť aj jej oblečenie, aj jej spodné prádlo. Taktiež sa stalo, že otec do nej strčil, keď mala maloletého na rukách, búchal na dvere, do skrine, bol strašne žiarlivý, často jej nadával aj vulgárne, vyhrážal sa jej aj maloletému. Podľa jej názoru otec nie je celkom psychicky v poriadku, stalo sa, že do dverí aj kopal a pichal nožom. Matka poukázala, že maloletý sa odvtedy zajakáva, u psychologičky s ním však nebola, keďže nemal ani 3 roky. Predtým bol šikovný, hovoril slová, toto sa zmenilo odvtedy, ako sa otec začal takto správať. Uviedla, že maloletý otca nepozná, jej priateľa maloletý volá otec. Nechce a nedovolí, aby sa otec s maloletým kontaktoval, lebo mu môže ublížiť. Poukázala na to, že otec aj strčil maloletého, keď mal 2 týždne, hodil mu do hrude telefón. Nechce, aby sa otec s maloletým stretával, pokiaľ sa nebude liečiť. Uviedla, že otec s maloletým nikdy nebol sám, maloletý nemá k nemu vybudovaný žiadny vzťah. Poprela, že by maloletý niekedy bol krmiený Sunarom, tento ho zapekal, používali Nutrilon. Sudokrém nepoužívali vôbec, lebo maloletý bol naň alergický, nepoužívali ani žiadny púder. Maloletý nemal plienky Pampers ale Babylove. Opätovne uviedla, že rodičia zo strany otca nemajú žiadne hygienické návyky, pokiaľ bývali u nich, maloletý mal v tom čase aj žltáčku.

9. Otec na pojednávaní konanom dňa 30.11.2020 uviedol, že s maloletým bol naposledy v konatke, keď mal 13 mesiacov, dovtedy žili v jednej domácnosti spolu s matkou. Poprel vyjadrenia matky, že by sa o maloletého vôbec nestaral, že by ho ani nekrmil. Uviedol, že maloletý, keď mal zapareniny, používali Sudokrém, plienky mu kupovali Pampers. Poprel, že by maloletému hodil niekedy do hrude mobil. Potvrdil však, že matke nadával, a to aj vulgárne, avšak nikdy nie pred maloletým. Pediatra mal maloletý niekde na Kyjevskom námestí. Nevedel uviesť, kedy má maloletý meniny, uviedol, že narodeniny má 02.10. Nevedel aký je súčasný denný režim maloletého, keď spolu žili v domácnosti, zaspával okolo 20.00 hod., resp. 20.30 hod. Chcel by maloletého bližšie spoznať. Na úrade práce sa

evidoval, avšak ešte nemá vypísaný papier. Uviedol, že má ísť na pracovný pohovor do Bratislavy, má nastúpiť do Volkswagenu.

10. V priebehu konania súd ustanovil znalca za účelom posúdenia predovšetkým najvhodnejšej formy úpravy styku otca s maloletým. Zo záverov znaleckého posudku č. 06/2021 znalca z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých s prirátaným konzultantom z odboru zdravotníctvo, farmácia odvetvie psychiatria vyplýva, že osobnosť matky je menej zrelá, avšak bez závažnejších psychologických prejavov v jej štruktúre. Osobnosť otca je menej zrelá, sú v nej nadmieru zvýraznené niektoré osobnostné črty, celková sociálna adaptácia jeho osobnosti je slabšia, prejavuje sa u neho labilita, povrchnosť, sklon k impulzívnemu reagovaniu, v sociálnych vzťahoch tendencia k egocentrickým prejavom. Osobnosť dieťaťa je ešte vo vývine, ktorý prebieha zatiaľ nerovnomerne s určitými odchýlkami aj v oblasti vývoja reči i v emocionálno-sociálnej oblasti. Citový vzťah maloletého k matke je emočne pozitívny, maloletý matke dôveruje. Citový vzťah k otcovi ešte nemá vybudovaný, otca vníma skôr ako neznámu osobu. K osobe otca však nepociťuje maloletý strach, ale nemá k nemu vytvorenú ani dôveru. Podľa znalkyne nie je vzťah maloletého k matke ani k otcovi negatívne ovplyvňovaný inými osobami. Správanie maloletého v prítomnosti matky bolo pokojné, v prítomnosti otca nechcel sám ostať, vrátil sa k matke, bolo ňho badať neistotu a nedôveru. Predstavu maloletého o stretávaní sa s otcom nebolo možné zistiť vzhľadom na nízky vek maloletého i jeho rečový deficit. U maloletého sa prejavuje zvýšená miera úzkostlivosti, ktorú možno konštatovať na základe prítomnosti viacerých porúch vo vývine dieťaťa, najmä jeho selektívny mutizmus (neschopnosť komunikácie s cudzími osobami), zajakavosť aj neorganickú enurézu (pomočovanie). Zvýšená miera úzkostlivosti je pravdepodobne podmienená aj stresujúcimi zážitkami maloletého v súvislosti s konaním otca, možno však predpokladať aj čiastočný vplyv vrodených predisponujúcich faktorov. Napriek tomu si už na tieto zážitky pravdepodobne maloletý nepamätá, nepociťuje vo vzťahu k otcovi strach, zvýšená úzkostlivosť však bude negatívne vplyvať na budovanie jeho vzťahu s otcom. Tento vzťah si bude vytvárať pomalšie a prekážkou v tom budú aj určité vývinové poruchy, ktoré negatívne vplyvajú na komunikačné schopnosti dieťaťa. V osobnosti otca znalkyňa zaznamenala zvýšený sklon k impulzivite v konaní, k verbálnej agresivite, sklon k fabuláciám a skresľovaniu skutočností, pričom týmito sklonmi môže negatívne ovplyvňovať vytváranie vzájomného vzťahu s dieťaťom aj celkovo jeho psychický vývoj. Znalčka poukázala, že v prípade opätovného objavenia sa týchto prejavov v správaní otca, by to malo byť dôvodom na prerušenie jeho stretávania sa s dieťaťom. V psychickom stave matky nebola zistená žiadna psychotická porucha. Celkové predispozície otca sú málo rozvinuté, z uvedeného dôvodu znalkyňa navrhla len veľmi obmedzený rozsah styku otca s maloletým a odporučila realizovať pre otca aj v spolupráci s matkou výchovné poradenstvo s cieľom zlepšiť jeho výchovné zručnosti a prístup k dieťaťu. U matky boli zistené prítomné prejavy strachu a obáv z osoby otca, z jeho konania, a to vo vzťahu ku svojej osobe i k dieťaťu, ktoré matka však dokáže kontrolovať, nesnaží sa cielene negatívne vplyvať na vzťah maloletého k otcovi, avšak sa na druhej strane nesnaží ani tento vzťah podporovať, má snahu odsúvať jeho obnovenie. Znalčka poukázala, že nerealizovanie styku otca s maloletým nemalo výraznejší negatívny vplyv na maloletého, skôr je pravdepodobné, že vďaka tomu došlo u maloletého k vyhasnutiu negatívnych spomienok. Napriek nedostatočným výchovným predispozíciám otca a problémovým prejavom v jeho osobnosti nepovažuje znalkyňa zákaz styku maloletého s otcom za vhodné riešenie pre vývoj dieťaťa. Otec má záujem a snahu vybudovať si pozitívny vzťah s maloletým, čo môže mať žiadúci vplyv na dieťa. Otec za pomoci odborného poradenstva by mohol byť schopný zlepšenia svojho prístupu k dieťaťu aj v spolupráci s matkou. Z uvedeného dôvodu navrhla realizovať styk otca s maloletým v rozsahu 1 - 2 hodiny za mesiac formou asistovaného stretávania za prítomnosti odborníka v špecializovanom zariadení. Asistovaný styk znalkyňa považuje za vhodný aj z dôvodu oslabených komunikačných schopností dieťaťa, kedy môže byť otec usmernený k alternatívnym formám komunikácie s dieťaťom. Okrem toho by otec mal mať možnosť krátko stretnutia s dieťaťom pri príležitosti jeho narodenín, menín i na Vianoce. Zároveň odporučila realizovať aj telefonický kontakt maloletého s otcom zhruba dva - trikrát za mesiac. Neskôr, keď bude dieťa schopné samo sa stretávať s otcom a dôjde k zlepšeniu komunikačných schopností, bude podľa názoru znalkyne možné, zintenzívniť frekvenciu stretávania sa aj na každý druhý víkend zhruba na 3 - 4 hodiny, pričom maloletý by mal byť tohto schopný vo veku 6 - 7 rokov. Prirátaný konzultant z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, poukázal, že otec netrpí žiadnou psychotickou poruchou ani nevykazuje jej znaky. Nebola u neho zistená závislosť ani škodlivé užívanie alkoholu alebo iných psychotropných či omamných látok.

11. Znalčka na pojednávání zotrvala na záveroch znaleckého posudku, vrátane navrhovanej úpravy styku otca s maloletým. Pri určení rozsahu styku otca s maloletým poukázala, že vychádzala z výchovných predispozícií otca a zároveň aj z podmienok na strane maloletého, jeho psychických ťažkostí, ktoré obmedzujú väčší rozsah styku otca s maloletým. Z uvedeného dôvodu odporúčala asistovaný styk, aby to nebolo pre maloletého zaťažujúce a aby otcovi bola poskytnutá odborná asistencia ako má k maloletému pristupovať. Podotkla, že v prípade prvých stretnutí bude potrebná aj prítomnosť matky, aby si maloletý vytvoril určitý vzťah k prostrediu, k osobe psychológa, pričom osoba matky má mať podporný charakter. Osobu matky možno nahradiť aj inou pre maloletého známou osobou, napríklad priateľom matky, ku ktorému má maloletý pozitívny vzťah, prípadne inou dôverne známou osobou, ktorá by ho na takéto stretnutie sprevádzala. Neodporúčala úplný zákaz styku otca s maloletým z dôvodu, že otec prejavuje záujem o kontakt s maloletým, pričom neboli ani zistené dostatočné dôvody na úplný zákaz styku. Podotkla, že nevhodné správanie otca v minulosti nie je automaticky dôvodom na takýto zákaz styku a je potrebné v záujme priaznivého vývoja maloletého dať otcovi druhú šancu, vytvoriť si vzťah s maloletým. Poukázala zároveň na to, že konanie otca v minulosti mohlo prispieť k objaveniu a rozvinutiu rečových problémov maloletého vo výraznej miere, avšak to neznamená, že nemohli byť prítomné iné faktory ako vrodená úzkostlivosť, ktoré mohli tiež viesť k psychickým ťažkostiam u maloletého. Znalčka uviedla, že v rámci znaleckého vyšetrenia sa maloletý s otcom dlhšie nehral, ale pri prvom kontakte maloletý ponúkol otcovi hračku, začal mu ju ukazovať, ale nevytvorila sa medzi nimi väčšia hra, otec sa maloletému prihovára, avšak maloletý na jeho otázky neodpovedal. Znalčka uviedla, že vzhľadom na pretrvávajúce psychické ťažkosti u maloletého, telefonický kontakt by mohol byť pre maloletého jednoduchší, nakoľko by bol vo svojom domácom prostredí, kde sa cíti dobre, mal pri sebe blízke osoby a do telefónu by sa mu ľahšie s otcom komunikovalo. Odvolala sa aj na odbornú literatúru, kedy deti, ktoré majú poruchu selektívneho mutizmu sú niekedy schopné skôr telefonického rozhovoru s neznámou osobou. Poukázala, že telefonický kontakt by bol podpornou alternatívou k osobnému styku otca s maloletým pre rozvoj komunikačných zručností maloletého vo vzťahu s otcom. Tento telefonický kontakt odporučila realizovať zhruba 1-2x za mesiac paralelne s asistovaným stykom s tým, že 1x za 2 týždne by bol osobný kontakt otca s maloletým a následne za ďalšie 2 týždne telefonický kontakt. K obavám matky z konania otca znalčka uviedla, že je potrebné, aby sa o zlepšenie ich vzťahov pokúsili obidve strany, otec aj matka. Otec by sa mal snažiť vystupovať voči matke primerane, zodpovedne, a to aj vo vzťahu k maloletému, aby preukázal o neho väčší záujem, väčšiu zodpovednosť. Matka potrebuje získať novú skúsenosť v kontakte s otcom, aby videla, že otec sa vie venovať maloletému. Matka potrebuje získať takúto novú reálnu skúsenosť len tým, že a o to pokúsi, dá tomu šancu, potrebuje sa vystaviť takejto situácii. Znalčka uviedla, že v danom prípade obavy na strane matky nevyžadujú psychoterapeutickú starostlivosť, práve realizácia asistovaného styku by mohla matke umožniť nadobudnúť novú skúsenosť v kontakte s otcom v naznačenom smere, pričom závisí to aj od vôle matky, aby prejavila záujem pracovať na prekonaní tohto strachu.

12. Matka na pojednávání konanom dňa 10.11.2021 uviedla, že bytové pomery sa nezmenili, naďalej bývajú v nájme spolu s maloletým a priateľom. Pribudla jej ďalšia vyživovacia povinnosť, narodil sa jej syn Marek. Priateľ je naďalej zamestnaný, jeho príjem je zhruba 847,- € mesačne. Mesačné náklady na bývanie, nájom vrátane energií, TV a internetu sú 600,- € mesačne, strava 300,- € mesačne. Uviedla, že maloletý má v súčasnosti 4 roky, materskú školu nenavštevuje, čo jej odporučila aj pediatrička z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu maloletého, býval často chorý, má oslabenú imunitu. Z tohto dôvodu sú na maloletého zvýšené výdavky na lieky, ktoré sú aj 35 - 40,- € mesačne, maloletému zakúpila aj inhalačný prístroj, ktorý stál 90,- €. Taktiež častejšie musí navštevovať lekára s čím sú zvýšené výdavky na PHM. Matka uviedla mesačné náklady na oblečenie, obutie pre maloletého 50,- €. Uviedla, že maloletý je sledovaný u urológa, v očnej ambulancii, avšak okuliare nenosí. V súčasnosti nenavštevuje logopéda kvôli zníženej imunitu a opatreniam v súvislosti s Covid-19, nakoľko sa nemôžu presúvať MHD. Poukázala na to, že maloletý kvôli zhoršenému stavu, keď zakašle, musí hneď inhalovať s tým, že toto sa nedá realizovať niekde vonku. Inhaluje 5-7x za deň, kedy sa maloletý upokojí zhruba po 20 minútach a zaspí. V súčasnosti nechodievajú nikam von. Styk otca s maloletým sa nerealizuje žiadny. Naposledy videl otec maloletého pri znaleckom vyšetrení. Otec sa na maloletého ani žiadnym spôsobom neinformoval, nenapísal žiadnu SMS správu ani na narodeniny. Nesúhlasila s tým, aby bol styk otca s maloletým upravený z dôvodu, že maloletý má oslabenú imunitu, ako aj z dôvodu, že sa jej narodilo druhé dieťa, ktoré má tiež zhoršený zdravotný stav. Nechce sa s otcom osobne stretávať, lebo jej psychicky veľmi ublížil. Uviedla, že počas znaleckého vyšetrenia otec pred maloletým povedal aj nevhodné slovo, ktoré maloletý potom stále opakoval. Pokiaľ aj otec bol v kontakte s maloletým počas

znaleckého vyšetrenia, maloletému nič nekúpil, nič mu nepriniesol. Jej predstava styku je taká, aby sa maloletý s otcom stretával, keď bude starší, lebo teraz je veľmi chorľavý, má problémy s rečou, zajakáva sa, je problém mu porozumieť. Podľa jej názoru by to bolo vhodné až keď maloletý bude mať nejakých 6-7 rokov. Nie je v súčasnosti psychicky nastavená na to, aby sa mohla stretávať s otcom. Poukázala, že u otca je naďalej nevhodné správanie, dával na ňu rôzne trestné oznámenia, keď ich vidí niekde na ulici tak po nich vykrikuje. Uviedla, že zdravotné problémy maloletého sú aj vrodené, lebo tieto mala jej mama a starý otec. Maloletý sa zakašľava, nevydržal by podľa jej názoru niekde byť s otcom. Uviedla, že jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, maloletý syn Marek, ktorý sa narodil 21. 05. 2021, ktorý má tiež zdravotné problémy, vrodenú pneumóniu. Má aj z tohto dôvodu obavu, že by sa mohol nakaziť od maloletého. Uviedla, že denný režim maloletého Lea je taký, že vstáva o 08.00 h, potom má raňajky, hygienu, obeduje o 12.00 h, obedný spánok má medzi 13.00 h a 16.00 h, potom sa učí angličtinu, maloletý a kúpe o 18.00 h, večeria neskôr, zároveň keď sa mu dávajú aj lieky o 20.00 h, o 20.30 h sa ukladá na nočný spánok. Keďže maloletý nechodí do škôlky, zriadili mu akože škôlku u nich v domácnosti. Uviedla, že otec maloletého žiadnym spôsobom neprispel, nič mu nezakúpil ani na sviatky, Vianoce. Uviedla, že návrh v časti uloženia zákazu otcovi, aby nevstupoval do jej bydliska, resp. sa nepriblížil k jej osobe, vzhľadom na predchádzajúce trestné konanie berie späť. Jej príjem je len rodičovský príspevok, prídavky na dieťa, iný príjem nemá. Nevlastní nehnuteľnosti ani hnutelné veci väčšej hodnoty. Nemá zdravotné obmedzenia, ani invaliditu. Uviedla, že otec nemá ani žiadny príjem, vždy bol nezamestnaný, vždy iba hovorí, že sa chce s maloletým stretávať, že má nejaké práva, že má povinnosti to už ho nezaujíma. Uviedla, že otec v súčasnosti žije v osade v Slovenskej Ľupči, kde sa nedodržiavajú žiadne karanténne opatrenia, chodia tam stále policajti. Navrhla, aby bol maloletý s otcom v kontakte, keď pôjde do materskej školy, niekedy na budúci rok, aby už aj ona vedela nejakým spôsobom pristupovať k otcovi. Prebiehalo by to tak, že by to nejako prekonala, stále by bol niekto so ňou, napríklad aj nejaký odborník. Poukázala, že momentálne nemá žiadny mobilný telefón, na ktorom by otec vedel maloletého kontaktovať. Pokiaľ by bol aj určený styk otca s maloletým v centre, nemal by ich tam kto odviezť, nakoľko priateľ pracuje do 17.00 h a maloletý má poobedný spánok do 16.00 h.

13. Otec na pojednávaní konanom dňa 10. 11. 2021 uviedol, že je už zamestnaný druhý mesiac v Alfa Bio, predtým bol zamestnaný v spoločnosti Marius Pedersen. Pracuje na 3 zmeny, rannú má od 06.00 h do 14.00 h, poobednú od 14.00 h do 22.00 h a nočnú od 22.00 h do 06.00 h. Jeho príjem je 580,- € mesačne v čistom. Nevlastní žiadne nehnuteľnosti ani hnutelné veci väčšej hodnoty. Motorové vozidlá nemá, tieto sú predané, avšak neboli stále odhlásené. Nemá zdravotné obmedzenia ani invaliditu. Bytové pomery sa nezmenili, býva v podnájme vo Zvolene spolu so svojou mamou a dvomi súrodencami, niekedy je tam s ním aj priateľka. Na bývanie prispieva 100,- € mesačne, mobil si platí 30,- € mesačne. Na výživu maloletého neprispieva žiadnou sumou, nakoľko nemá číslo účtu, kde by toto výživné posielal, pričom matka uviedla, že nechce žiadne výživné. Maloletému chcel zriadiť vkladnú knižku, kde mu bude prispievať, avšak túto nezriadil, nakoľko čakal na výsledok konania. V minulosti poslal výživné matke na účet, avšak v súčasnosti už nevie toto číslo účtu. Maloletému inak nič nezakúpil, lebo k nemu nemá ani prístup. Od znaleckého vyšetrenia v kontakte s maloletým nebol. Poprel, že by sa vyjadroval vulgárne na matku. V minulosti po matke a priateľovi vykrikoval, ale to bolo v čase, keď bol za to aj trestaný. Uviedol, že v spoločnosti Marius Pedersen nepracoval ani mesiac, príjem tam mal okolo 1.000,- €. Predložil výplatnú pásku za mesiac september 2021, kde mal príjem v čistom 235,96 €. Ďalej opätovne uviedol, že by sa chcel stretávať s maloletým aspoň 1-2x do mesiaca na 2 hodiny, pohrať sa s ním, aby ho maloletý spoznal. Poukázal, že s priateľkou očakáva narodenie spoločného dieťaťa, ale nevie kedy má priateľka termín pôrodu. Priateľka býva v Slovenskej Ľupči, niekedy k nej chodí. Potvrdil, že 1x podával na matku trestné oznámenie, nakoľko mu nechcela ukázať maloletého. Na znalecké vyšetrenie maloletému nič nedoniesol, lebo nevedel že maloletý tam bude prítomný. Na výživu maloletého prispel ešte sumou 27,- €, o čom predložil potvrdenie o zaplatení výživného zo dňa 13. 05. 2021. Na maloletého sa neinformoval u pediatričky, nakoľko nevedel, či má maloletý ešte stále tú istú doktorku.

14. Opatrovník maloletého na pojednávaní konanom dňa 10. 11. 2021 zotrval na predchádzajúcich vyjadreniach a odporučil, aby bol styk otca s maloletým upravený v zmysle záverov znaleckého posudku, a to zhruba 1x mesačne v rozpätí 1 hodiny, ktorý by sa realizoval v Centre Návrat. Uvedené centrum prejavilo súhlasné stanovisko k tomu, aby sa mohol v ich zariadení realizovať asistovaný kontakt otca s maloletým, pričom sú schopní zabezpečiť vhodné priestory i pracovníka, ktorý by bol prítomný pri tomto kontakte. Uviedli, že sú schopní zabezpečiť takýto kontakt každú tretiu stredu v mesiaci v čase od 15.00 h do 17.00 h. Zároveň odporučil upraviť aj telefonický kontakt otca s maloletým, s odstupom 2 týždňov, ktorý by bol napríklad prvú stredu v mesiaci a následne osobný kontakt tretiu stredu v mesiaci.

15. Na pojednávaní konanom dňa 01. 12. 2021 matka opätovne potvrdila, že maloletý nenavštevuje žiadne predškolské zariadenie, pričom pediatrička jej povedala, že maloletý, ak je chorý, má radšej zostať s ňou doma a v prípade, ak nemá nejaké vážne zdravotné problémy, teplotu, nemusia ju ani navštevovať, aby sa maloletý nemusel testovať pred vstupom do ambulancie. Uviedla, že maloletý má od 03. 11. 2021 novú pediatričku aj z dôvodu, že sa budú sťahovať do Slovenskej Ľupče. Uviedla, že maloletý nechodil do škôlky aj kvôli Covidu, túto mali následne aj dlho zatvorenú, potom s ňou ostal doma, nakoľko bola na rizikovom tehotenstve. Pokiaľ sa dalo kvôli opatreniam chodila do detského centra Motýlik. V súčasnosti nechodia do žiadnych takýchto kolektívnych zariadení. Otec maloletého ju nekontaktoval osobne ani telefonicky. Na maloletého neprispel žiadnym výživným ani mu nič nezakúpil. Uviedla, že v komunikácii využíva priateľov mobil, svoj vlastný mobil nemá. Rodičovský príspevok i prídavky chodia na bankový účet evidovaný na meno jej priateľa v Tatrabanke. Na adrese trvalého pobytu býva jej stará mama, ktorá jej nie vždy poštu preberie a doručí. Uviedla, že by bolo lepšie, keby otec posielal výživné na bankový účet vedený na meno priateľa, nemá však problém s tým, aby ho posielal aj na adresu jej terajšieho bydliska THK 32, Banská Bystrica, o čom sa dohodne aj s prenajímateľom. Uviedla, že otcovi následne oznámi, ak sa presťahuje na inú adresu do Slovenskej Ľupče. Poukázala na to, že otec zavádza ohľadom jeho zamestnania, nakoľko už v Kauflande v minulosti pracoval, avšak zobral tam nejaké jedlo, nezaplatil, preto ho už tam nechceli zamestnať.

16. Otec na pojednávaní konanom dňa 01. 12. 2021 potvrdil, že maloletého ani matku nekontaktoval, nakoľko to nemal určené súdom, nechcel riskovať, aby to matka zasa nejako zneužila. Uviedol, že v súčasnosti už nie je zamestnaný v spoločnosti Alfa Bio, čaká na výpoveď, vyhodili ho, lebo mal dlhšiu prestávku, mal zdravotné problémy. V Alfa Bio bol zamestnaný cez spoločnosť Invest, nie priamo cez Alfa Bio. Mal by ísť teraz v decembri 2021 predávať do Kauflandu pyrotechniku, ale ešte nevie presne kedy. Na výživu maloletého neprispel, nakoľko nevedel číslo účtu na aké má poslať výživné ani adresu matky. Naposledy mal výplatu v Alfa Bio vo výške 120,- €, lebo odpracoval iba 4 alebo 5 dní, zobral si aj zálohu 50,- €.

17. Zamestnávateľ matky Z. N., C. XX, Z. uviedla, že matka bola zamestnaná na dohodu o pracovnej činnosti od 07. 09. 2020 na 4 hodiny denne ako predavačka s tým, že jej čistý príjem za september 2020 bol 110,- €.

18. Zamestnávateľ otca POLUX STEEL s.r.o., Kynceľová oznámil, že otec je zamestnaný na základe dohody o pracovnej činnosti od 05. 05. 2020, koniec dohody pracovnej činnosti bol do 31. 12. 2020, pričom za mesiac máj 2020 bola otcovi vyplatená čistá mzda 9,37 €.

19. Zamestnávateľ otca TaMtrans spedition, s. r. o. oznámil, že otec bol zamestnaný na hlavný pracovný pomer na plný úväzok od 12. 08. 2020 do 17. 09. 2020, nakoľko porušoval pracovnú disciplínu, mal neskoré príchody do práce, nepočúval príkazy, opúšťal pracovisko, chodili sťažnosti na prevádzku, bol s nim rozviazaný pracovný pomer v skúšobnej dobe, jeho čistá mzda tam činila sumu 1.209,26 € za 2 mesiace, teda v priemere 604,63 € na mesiac.

20. Lustráciou v sociálnej poisťovni bolo zistené, že otec bol zamestnaný v spoločnostiach HAXA s.r.o. od 27. 11. 2019 do 03. 12. 2019, kde mal vymeriavací základ vo výške 12,- € a 6,- €, v POLUX STEEL s.r.o., Lešenia PRIMA s.r.o., kde mal vymeriavací základ 121,81 €, v spoločnosti T aM trans spedition, s. r. o. od 12. 08. 2020 do 17. 09. 2020, kde mal vymeriavací základ 942,19 € a 582,40 €, následne v spoločnosti JO consulting, s. r. o. od 04. 01. 2021 do 14. 01. 2021, kde mal vymeriavací základ 57,70 €, u zamestnávateľa Patrik Oláh od 18. 05. 2021 do 03. 06. 2021 vymeriavací základ 0,- €, u zamestnávateľa Ján Kuzma - ELTIK od 02. 06. 2021 do 03. 06. 2021 a následne od 08. 06. 2021 do 08. 06. 2021, kde mal vymeriavací základ 35,80 € a 28,64 € a v spoločnosti Marius Pedersen, a. s. od 02. 09. 2021 do 16. 09. 2021 a následne od 04. 10. 2021 do 04. 10. 2021 v spoločnosti Espik Group, s. r. o.

21. Zamestnávateľ Marius Pedersen, a. s., oznámil, že otec mal čistý mesačný príjem za obdobie 9/2021 vo výške 245,27 €, pracovný pomer ukončil v skúšobnej dobe.

22. Sociálna poisťovňa oznámila, že otec nie je evidovaný v registri poisťencov sociálnej poisťovne, nepoberá žiadnu dávku vyplácanú sociálnou poisťovňou. Matka taktiež nepoberá žiadnu dávku vyplácanú sociálnou poisťovňou.

23. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica oznámil, že matka poberá rodičovský príspevok v sume 275,90 € a prídavky na 2 deti spolu v sume 51,- € mesačne.

24. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen oznámil, že otec nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá žiadne dávky vyplácané úradom práce.

25. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Banská Bystrica oznámil, že voči otcovi nevidujú žiadne trestné konanie.

26. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Banská Bystrica oznámil, že matka nie je držiteľom, ani vlastníkom motorového vozidla.

27. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Zvolen oznámil, že na otca sú evidované 3 motorové vozidlá Škoda Felícia, Opel Astra a Peugeot 406.

28. Lustráciou v katastri nehnuteľností bolo zistené, že ani jeden z rodičov nie je vlastníkom nehnuteľností na území SR.

29. Lustráciou v bankách bolo zistené, že rodičia nemajú evidovaný žiadny bankový účet na území Slovenskej republiky.

30. Centrum návrat Banská Bystrica dňa 29. 11. 2021 oznámil, že asistovaný kontakt otca s maloletým môže prebiehať v ich zariadení vždy v tretí týždeň v mesiaci v utorok, stredu, štvrtok so začiatkom vždy o 09.00 h.

31. Pediater maloletého MUDr. Zatlukalová dňa 30. 11. 2021 mailom súdu oznámila, že maloletý je v jej starostlivosti od 03. 11. 2021, naposledy bol chorý 08. 10. 2021 (nádcha, teploty 39 st.C), v zdravotnej dokumentácii nie je zmienka o odporúčaní nenavštevovať predškolské zariadenie, maloletý nemá ešte povinnú predškolskú prípravu. Zároveň poukázala na odporúčenie slovenskej pediatrickej spoločnosti ponechať dieťa v domácom prostredí pokiaľ je matka na materskej dovolenke alebo rodičia robia z domu.

32. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

33. Podľa § 24 ods. 1, 2, 4 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

34. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú

na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

35. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

36. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

37. Vykonaným dokazovaním v danej veci má súd preukázané, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, rodičia nežijú v spoločnej domácnosti od roku 2018, spoločne nezabezpečujú výchovu ani výživu ich maloletého dieťaťa, preto súd považoval návrh matky za dôvodne podaný. Odkedy rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka. Otázka výkonu osobnej starostlivosti o maloletého nebola medzi rodičmi sporná. Ako vyplynulo aj zo znaleckého dokazovania, matka je pre maloletého blízkou vzťahovou osobou, má vytvorené osobnostné predpoklady, aby zabezpečila riadnu starostlivosť o maloletého vzhľadom aj na jeho vývinové poruchy. Sociálnym šetrením v jej starostlivosti neboli zistené nedostatky, otec taktiež nemal výhrady voči jej starostlivosti o maloletého. S prihliadnutím aj na rodičmi vytvorený stav, kedy po rozpade ich spoluzitia, starostlivosť o maloletého zabezpečovala matka, ako aj odporúčenie opatrovníka, súd maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky.

38. Súd ohľadom zastupovania maloletého a spravovania jeho majetku postupoval podľa § 28 Zákona o rodine. Keďže ani jeden z rodičov nie je pozbavený výkonu rodičovských práv, oprávnenie maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach majú obidvaja rodičia samostatne, pričom na podstatných veciach maloletého dieťaťa sú vždy povinní sa dohodnúť obidvaja rodičia dieťaťa. V prípade, ak by sa nedohodli, na návrh niektorého z nich môže o takejto podstatnej veci dieťaťa rozhodnúť súd (§ 35 zákona o rodine).

39. Následne sa súd zaoberal otázkou určenia výživného povinnému rodičovi, v danom prípade otcovi, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, ktorá bola medzi rodičmi sporná. Matka navrhovala určiť výživné na maloletého v sume 150,- €, otec navrhoval minimálne výživné. Súd pri určení výživného vychádzal z § 75 ods. 1 Zákona o rodine, z veku odôvodnených potrieb dieťaťa, ako aj z možností, schopností, majetkových pomerov otca ako rodiča povinného na výživné. V danom prípade bolo preukázané, že maloletý má 4 roky, v súčasnosti nenavštevuje predškolské zariadenie, je v celodennej starostlivosti matky, vzhľadom na opatrenia Covid-19, ale aj z dôvodu jeho častej chorobnosti. Maloletý má zhoršenú imunitu, býva často chorý s čím sú spojené zvýšené výdavky na lieky. Nemá žiadnu platenú záujmovú činnosť. Vzhľadom k svojmu veku je plne odkázaný na zabezpečovanie výživy zo strany rodičov. Otec podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni nie je evidovaný ako zamestnanec, nie je evidovaný ani ako uchádzač o zamestnanie na príslušnom úrade práce. Podľa vlastného vyjadrenia je zamestnaný, avšak cez inú spoločnosť, čo však súdu nepreukázal a z lustrácie v Sociálnej poisťovni to ani nevyplýva. Na strane otca súd nemal preukázané žiadne objektívne skutočnosti, pre ktoré by sa nemohol zamestnať a dosahovať príjem primeraný jeho veku (25 rokov) i skúsenostiam, a to aspoň vo výške minimálnej mzdy v národnom hospodárstve SR, ktorá bola v roku 2020 vo výške 580,- € a v roku 2021 je vo výške 623,- €, prípadne príjem aj formou brigád, výkonom pomocných prác na stavbách, ktoré podľa vlastného vyjadrenia vykonával aj v minulosti. Príležitostnú brigádnickú prácu otec deklaroval aj na pojednávaní dňa 16. 11. 2020 vo výške 80,- € za týždeň, ako aj pred opatrovníkom (dňa 22. 10. 2021) vo výške 450,- až 500,- € mesačne. Taktiež uviedol na pojednávaní dňa 10. 11. 2021, že v spoločnosti Marius Pedersen dosahuje príjem cca 1.000,- €. Súd si nemohol nevšimnúť z lustrácie v Sociálnej poisťovni, že otec často mení zamestnanie, u zamestnávateľov vydrží len pár dní, resp. mesiac, čo v danom prípade súd nepovažuje za zodpovedné konanie, vzhľadom k tomu, že otec si musí byť vedomý, že má vyživovaciu povinnosť k svojmu maloletému dieťaťu a je povinný si zabezpečiť svoj príjem v takom rozsahu, aby mohol zabezpečiť predovšetkým výživu svojho maloletého dieťaťa. Súd prihliadal aj na to, že otec dlhodobo finančne neprispieva na výživu maloletého a nepodieľa sa

ani iným spôsobom na jeho výžive, maloletému nič nezakupuje ani darčeky na sviatky, Vianoce. Otec od podania návrhu prispel na výživu maloletého iba trikrát sumou 27,- €, jedenkrát sumou 25,- €. V súčasnosti s maloletým nie je v žiadnom kontakte, osobnom, písomnom ani telefonickom z dôvodu, že má neodkladným opatrením uložený zákaz priblíženia sa k matke i maloletému. Táto skutočnosť ho však nezabavuje povinnosti prispievať na výživu svojho dieťaťa. Otec poukazoval, že nemal bankový účet, na ktorý by matke posielal výživné resp. nevedel adresu jej bydliska, čo súd považuje za irelevantné, nakoľko, pokiaľ by mal otec úprimný záujem na plnení si vyživovacej povinnosť, spôsob realizácie by si našiel a v súčasnosti sú mu už tieto údaje známe z konania v danej veci. Otec žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a maloletými súrodencami, kde podľa vlastného vyjadrenia prispieva na domácnosť 100,- € mesačne a platí si aj mobil vo výške 30,- € mesačne. Nie je vlastníkom nehnuteľnosti. Sú na neho evidované osobné motorové vozidlá, ktoré podľa vlastného vyjadrenia už nevlastní, tieto sú predané, ale ich neprepísal, pričom z peňazí z predaja nič nemal, čo je na ujmu otca, nakoľko finančné prostriedky mohli byť tiež použité na výživu dieťaťa. V danom prípade súd nemohol prihliadať na ďalšiu vyživovaciu povinnosť na strane otca, nakoľko otec túto ešte reálne nemá. Naopak na strane matky má súd preukázané, že jej od podania návrhu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Matka žije v spoločnej domácnosti aj s partnerom, ktorý je zamestnaný (príjem cca 840,- € mesačne) a podieľa sa na nákladoch ich domácnosti. Mesačné náklady na bývanie matka uvádzala vo výške 600,- €, na stravu vo výške 300,- €. Tieto náklady súd delil počtom osôb v domácnosti matky (2 dospelé, 2 maloleté deti), na jednu osobu potom vychádza suma 225,- €. Súd bral do úvahy len odôvodnené náklady na každodenné potreby dieťaťa ako je strava, bývanie, ošatenie, obuv, zdravotná starostlivosť, hygiena, návšteva školského resp. predškolského zariadenia, prípadne voľnočasové aktivity. S návštevou predškolského zariadenia matka v súčasnosti nemá náklady na maloletého, nakoľko nenavštevuje žiadne predškolské zariadenie, je v celodennej starostlivosti matky. Ošatenie, obutie bral súd do úvahy len v sume 20,- € mesačne, nie v sume 50,- € ako uvádzala matka, a to vzhľadom na vek maloletého, jeho potreby vo veku 4 rokov. Súd bral za odôvodnené aj zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť maloletého vo výške 35,- €. Celkové mesačné výdavky na maloletého tak predstavujú sumu 280,- € (bývanie a strava 225,- € + ošatenie, obutie 20,- € + lieky 35,- €), čo po rozdelení medzi obidvoch rodičov je suma po 140,- €. V danom prípade však nemožno od matky spravodlivo požadovať, aby zabezpečovala osobnú starostlivosť a v rovnakej miere aj výživu maloletého ako otec, ktorý dieťa nemá v osobnej starostlivosti. Matka maloletému zabezpečuje bývanie i osobnú starostlivosť a ďalšie každodenné potreby, je preto povinnosťou otca prispievať na maloletého výživným vo vyššej miere ako len mechanicky polovicou odôvodnených nákladov na maloletého. Vzhľadom na uvedené, sumu požadovanú matkou v návrhu na výživné pre maloletého vo výške 150,- € mesačne, súd považoval za odôvodnenú, zodpovedajúcu aj potrebám maloletého dieťaťa, a preto otca zaviazal prispievať na výživu maloletého touto sumou. Súd má za to, že je v možnostiach otca prispievať na maloletého výživným vo výške 150,- € mesačne, nakoľko je mladý v produktívnom veku, nemá zdravotné obmedzenia, pričom sám poukazoval, že dokázal mať príjem od cca 450,- € do 1.000,- €. Na danom mieste súd poukazuje, že výživné má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami rodičov i výdavkami na svoju osobu. Rodič je povinný usmerniť svoje výdavky tak, aby v prvom rade bolo uhradené výživné na maloleté dieťa. Pri určení vyživovacej povinnosti súd nevychádza zo skutočného príjmu, ktorý rodič preukáže, že zarobil, ale z potencionálneho príjmu, ktorý si je rodič schopný vzhľadom k svojim osobnostným predispozíciám zabezpečiť.

40. V danom prípade súd vyhovel návrhu matky, ktorá v priebehu konania zmenila návrh a žiadala priznať výživné na maloletého odo dňa podania návrhu, nakoľko otec si už v tom čase riadne neplnil svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému.

41. Otcovi tak vzniklo zročné výživné od podania návrhu, t.j. od 12. 11. 2019 ku dňu vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, t.j. do 01. 12.2 021. Výživné za uvedené obdobie predstavuje sumu 150,- € x 25 mesiacov, čo je suma 3.750,-€. Od tejto sumy súd odrátal sumy, ktoré otec uhradil na maloletého, ktoré súdu aj preukázal, a to 3 x suma 27,- € a 1 x suma 25,- €, spolu uhradil 106,- €. Zročné výživné za uvedené obdobie predstavuje sumu 3.644,- €. Túto sumu súd povolil otcovi splácať v 30,- € mesačných splátkach spolu s bežným výživným, to znamená 150,- € + 30,- €, do času kým otec neuhradí celú dlžnú sumu zročného výživného. Pri určovaní výšky splátok súd prihliadol na sumu zročného výživného, dobu splatnosti i celkové majetkové pomery otca.

42. Účelom úpravy styku oprávneného rodiča, v danom prípade otca, s maloletým dieťaťom je jednak zabrániť tomu, aby maloleté dieťa silne pociťovalo absenciu rodiča vo svojej domácnosti a jednak, aby oprávnený rodič nestratil akýkoľvek dosah na výchovu, starostlivosť a formovanie osobnosti maloletého

dieťaťa. Súd je povinný rešpektovať práva maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Záujem dieťaťa však nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii rodičovských práv a povinností, teda s ich predstavami o výchove. Nezhoda medzi rodičmi spočívala v otázke úpravy stretávania sa otca s maloletým, nakoľko na jednej strane matka trvala na úplnom zákaze styku otca s maloletým, poukazovala na nevhodné správanie otca voči nej aj voči maloletému, na jeho agresívne správanie aj fyzické útoky voči nej i maloletému, čo malo vplyv na psychický vývoj maloletého i jeho súčasné vývinové poruchy, na druhej strane otec tieto tvrdenia popieral, mal záujem tráviť čas s maloletým. Súd, vzhľadom aj na vykonané znalecké dokazovanie v danej veci, ohľadom úpravy styku otca s maloletým prihliadal predovšetkým na vyjadrenie znalkyne. V danom prípade na strane otca neboli preukázané také osobné predispozície ani náznaky psychotických porúch alebo iné objektívne skutočnosti, ktoré by ho úplne diskvalifikovali z kontaktu s maloletým. Čo sa týka psychologických problémov, vývinových porúch, ktoré sa objavili u maloletého ako nedôvera k neznámym ľuďom, selektívny mutizmus, pomočovanie, znalkyňa poukázala, že tieto môžu do istej miery súvisieť aj s nevhodným správaním otca v minulosti, ale môžu byť aj súčasťou vrodených genetických predispozícií, čo potvrdila aj matka maloletého (tieto mala jej mama a starý otec), pričom znalkyňa nebola schopná zodpovedať mieru tejto účasti, či už vrodených predispozícií alebo konania otca. Uvedené súd bral do úvahy v prospech otca. U matky boli zistené prejavy strachu a obáv z osoby otca, z jeho konania v minulosti, avšak ako vyplynulo aj z vyjadrenia znalkyne, nejedná sa o stav, ktorý by si vyžadoval terapeutickú pomoc, je na matke, aby sama začala hľadať spôsob ako to prekonať, nadobudla opätovnú dôveru v otca ako rodiča, neodsúvala obnovu ich kontaktu na neskorší čas. Súd vychádzajúc aj z ustálenej súdnej praxe i judikatúry skúmal či neprichádza do úvahy v prvom rade miernejšie forma, a to obmedzenie úpravy styku otca s maloletým. Vzhľadom na súčasný stav, keď otec dlhodobo s maloletým nebol v osobnom kontakte, nemá vytvorené dostatočné rodičovské zručnosti a na strane maloletého sú prítomné aj špecifické vývinové poruchy obmedzujúce rozsah kontaktu otca s maloletým i jeho priamy prístup, súd s prihliadnutím aj na odporúčenie znalkyne, má za to, že je potrebné obnoviť a zabezpečiť styk otca s maloletým postupne, prostredníctvom asistovaného styku v špecializovanom zariadení. Súd kontaktoval za týmto účelom Centrum Návrat v Banskej Bystrici, ktoré uviedlo, že je schopné poskytnúť takúto formu asistovaného styku, poskytnúť odborníka - psychológa, v časoch zohľadňujúcich denný režim maloletého. Súd v nadväznosti na uvedené upravil styk otca s maloletým každý 3 týždeň, v stredu na 2 hodiny, v čase od 09.00 hod. do 11.00 hod. v Centre Návrat s tým, že prvé tri mesiace od právoplatnosti rozhodnutia sa tento styk bude uskutočňovať za prítomnosti matky maloletého tak, ako odporúčala aj znalkyňa, aby maloletý mal zo začiatku pocit istoty, bezpečia v prítomnosti osoby, ktorú pozná, má k nej dôveru. Súd vzhľadom aj na nezhody medzi rodičmi považoval lehotu 3 mesiace za primeranú na to, aby sa maloletý osmelil a vytvoril si určité väzby k prostrediu centra, pracovníkom aj k otcovi a následne po uplynutí 3 mesiacov sa tento asistovaný styk bude môcť uskutočňovať už bez prítomnosti matky. Matke súd naproti tomu uložil povinnosť maloletého na styk s otcom pripraviť, najmä po psychickej stránke, zabezpečiť prítomnosť maloletého v centre a umožniť styk otca s maloletým v rámci centra. Súd pri určení rozsahu styku prihliadal na denný režim maloletého tak, aby nebolo zasahované do jeho obedňajšieho spánku, resp. prípravy na nočný spánok. Na strane otca súd v súčasnosti neprihliadal na plnenie si jeho pracovných povinností, keďže otec je nezamestnaný. V danom prípade súd poukazuje na to, že povinnosť uložená otcovi v rámci trestného konania nepribližovať sa k poškodenej - matke maloletého, okrem prípadu realizácie styku s maloletým synom Leom na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa blízkosti jej obydli, nie je prekážkou toho, aby sa nemohol realizovať asistovaný styk otca s maloletým aj za prítomnosti matky, keďže sa jedná o výnimku z uloženej povinnosti. Rovnako zákaz priblíženia uložený otcovi neodkladným opatrením v občianskom súdnom konaní trvá len do právoplatného skončenie tohto konania (o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému), nevylučuje teda určenú realizáciu styku otca s maloletým.

43. Zároveň súd prihliadol na odporúčenie znalkyne vzhľadom na prítomné špecifické vývinové poruchy maloletého a uľahčenie jeho kontaktu s otcom, a upravil aj telefonický kontakt otca s maloletým ako podporu asistovanému styku, a to každý prvý týždeň v kalendárnom mesiaci vždy v stredu v časovom rozmedzí medzi 18.30 - 19.00 hod. Súd pri určení rozsahu telefonického styku rovnako prihliadal na denný režim maloletého. Zároveň súd matke uložil povinnosť zabezpečiť takúto formu kontaktu telefonicky včasným poskytnutím telefónneho čísla otcovi, na ktorom môže kontaktovať maloletého, či už to bude jej mobilný telefón, alebo mobilný telefón inej osoby nachádzajúcej sa v jej domácnosti v určenom čase, zabezpečiť prítomnosť maloletého a otcovi takýto telefonický kontakt s maloletým umožniť. Súd tu poukazuje, že aj vzhľadom na vek maloletého, rozsah telefonického styku od 18.30 do 19.00 hod. nie je striktné daný, že to musí byť celú polhodinu. Telefonický kontakt s maloletým bude závisieť aj od

predispozície maloletého, jeho aktuálneho stavu, pričom je na otcovi, aby maloletého upútal vhodnou témou k veku maloletého. Súd si je vedomý toho, že prvé telefonické kontakty môžu prebiehať v krátkom časovom rozsahu, aj pár minút a je na otcovi, aby toto akceptoval. Zároveň súd poukazuje na to, že otec je oprávnený kontaktovať telefonicky maloletého v takto určenom čase, prvú stredu v mesiaci v časovom rozmedzí od 18.30 do 19.00 hod., matka nie je povinná umožniť otcovi telefonický kontakt v inom čase. Nie je však vylúčené v prípade, ak to bude odôvodňovať vážna situácia, či už na strane maloletého, alebo otca, aby si rodičia dohodli iný náhradný termín.

44. V danom prípade súd mal preukázané, že ohľadom konania otca vo vzťahu k matke maloletého, bolo vedené trestné konanie, kde rozsudkom tunajšieho súdu sp .zn. 5T/56/2019 zo dňa 11. 02. 2020, ktorý bol potvrdený aj odvolacím súdom, bol otec uznaný vinným a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody na 1 rok so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky a zároveň mu bola uložená povinnosť nepriblížiť sa k poškodenej, k matke maloletého okrem realizácie styku s maloletým Leom Bučkom na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydľia. Vzhľadom na tú skutočnosť, že otcovi stále plynie podmienené odsúdenie do februára 2022 aj s prihliadnutím na to, že matka sa duplicitne domáhala opätovne uloženia povinnosti, ktorá bola uložená v rámci trestného konania, keď túto následne v priebehu konania v časti nepriblíženia sa k jej osobe a vstupu do obydľia zobrala späť, súd toto konanie zastavil vzhľadom na to, že už bolo o tom právoplatne rozhodnuté v rámci trestného konania.

45. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil. Účastníci konania si vznášajú trovy konania, ktoré im v konaní vznikli sami (súdne poplatky, trovy právneho zastúpenia).

46. Uznesením sp. zn. 37P/59/2019- 136 zo dňa 07. 01. 2021 súd ustanovil znalkyňu z odboru psychológia, odvetvie poradenská psychológia, klinická psychológia detí a Mgr. Miroslavu Durilovú. Pri vykonaní znaleckého úkonu si ustanovená znalkyňa na základe splnomocnenia súdu pribrala konzultantku MUDr. Beátu Gašparovú, znalkyňu z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria.

47. Ustanovená znalkyňa v konaní vypracovala znalecký posudok zapísaný v znaleckom denníku pod poradovým číslom 6/2021 a spolu so znaleckým posudkom predložila vyúčtovanie v sume € pozostávajúce z paušálnej odmeny v zmysle § 5 písm.b) vyhlášky MS SR č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v platnom znení (ďalej len „vyhláška“) vo výške 19,92 €, hodinovej odmeny v zmysle § 3 ods. 1 vyhlášky vo výške 531,20 € (analýza spisového materiálu 6 hod. á 13,28 €, psychologické vyšetrenie troch osôb 5 hod. á 13,28 €, spracovanie vyšetrení 12 hod. á 13,28 €, interpretácia výsledkov a postulovanie záverov 12 hod. á 13,28 €, úprava a finalizácia znalec. Posudku 5 hod. á 13,28 €), výdavkov spojené s činnosťou konzultanta vo výške 250,44 € (štúdium spisového materiálu 3 hod. á 19,92 €, štúdium zdravotnej dokumentácie, jej forenzná psychiatrická analýza 1 hod. á 19,92 €, psychiatrické vyšetrenie 3 hod. á 19,92 €, porada znalcov 1 hod. á 19,92 €, vyhodnotenie psychopatolog. symptómov 1 hod. á 19,92 €, postulovanie záverov 1 hod. á 19,92 € (spolu 11 hodín á 19,92 €), paušálna náhrada za prevzatie spisu a prvotné oboznámenie so spisom 19,92 € a hotové výdavky za drogový test 11,40 €), paušálnych výdavkov podľa § 14 ods. 3 písm. a) vyhlášky vo výške 10,64 € (4 rovnopisy znaleckého posudku á 2,66 €), paušálnych výdavkov podľa § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky vo výške 08,80 € (0,10 € x 88 čiernobielych listov).

48. Dňa 10. 11. 2021 sa ustanovená znalkyňa zúčastnila pojednávania a v súvislosti s pojednávaním si uplatnila znalečné v sume 55, 51 € pozostávajúce z paušálnej odmeny za prípravu na pojednávanie v zmysle § 5 písm. vyhlášky vo výške 33,19 €, hodinovej odmeny vo výške 13,28 € za 1 hodinu účasti na pojednávaní, cestovných výdavkov vo výške 2,40 € (2 x 1,20 €), náhrady za stratu času vo výške 6,64 € (2 x 3,32 €).

49. Podľa § 3 ods. 1 vyhlášky, hodinová odmena za jednu aj začatú hodinu výkonu znaleckej činnosti je 13,28 eura, ak nie je ďalej ustanovené inak.

50. Podľa § 5 písm. b) vyhlášky, znalcovi patrí paušálna odmena za prevzatie a prvotné oboznámenie so spisom 19,92 eura.

51. Podľa § 14 ods. 3 písm. a) vyhlášky, znalec a prekladateľ môže od zadávateľa požadovať paušálnu náhradu za každé písomné vyhotovenie znaleckého úkonu alebo prekladateľského úkonu vo výške 2,66 eura; rovnaká náhrada sa vzťahuje aj na každé vyhotovenie v elektronickej forme.

52. Podľa § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky, znalec a prekladateľ môže od zadávateľa požadovať paušálnu náhradu za vyhotovenie jedného čiernobielyho listu písomne podaného znaleckého úkonu alebo prekladateľského úkonu vo výške 0,10 eura za formát A4 a 0,20 eura za formát A3.

53. Podľa § 5 písm. d) vyhlášky, znalcovi patrí paušálna odmena za prípravu na pojednávanie alebo prípravu na výsluch 33,19 eura.

54. Podľa § 14 ods. 4 vyhlášky, znalcovi, tlmočníkovi a prekladateľovi patrí náhrada cestovných výdavkov podľa osobitného predpisu. Znalec, tlmočník alebo prekladateľ môže použiť osobné motorové vozidlo pri výkone činnosti bez súhlasu súdu alebo iného orgánu verejnej moci okrem prípadov, ak má v mieste určenia trvalý pobyt, obdobný pobyt alebo miesto výkonu činnosti. Ak sa súhlas súdu alebo iného orgánu verejnej moci vyžaduje a nebol udelený, patrí znalcovi, tlmočníkovi alebo prekladateľovi náhrada cestovných výdavkov v sume zodpovedajúcej cene cestovného lístka pravidelnej verejnej dopravy.

55. Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky, pri znaleckom úkone, tlmočnickom úkone alebo prekladateľskom úkone, ktorý sa má vykonať v mieste, ktoré nie je miestom výkonu znaleckej činnosti, tlmočnickej činnosti alebo prekladateľskej činnosti, patrí za čas strávený cestou do tohto miesta a späť znalcovi, tlmočníkovi alebo prekladateľovi náhrada za stratu času vo výške 3,32 eura za každú aj začatú hodinu.

56. Podľa § 3 ods. 6 zákona č. 382/2004 Z. z., za hotové výdavky sa považujú výdavky účelne a preukázateľne vynaložené v súvislosti s vykonávaním činnosti, najmä súdne poplatky, správne poplatky, cestovné výdavky a telekomunikačné výdavky, paušálne ustanovené náhrady, výdavky za kopírovacie a tlačiarenské služby, výdavky spojené s činnosťou konzultanta, výdavky spojené s činnosťou korektora a poradcu a výdavky za odborné podklady, preklady, odpisy alebo výpisy z verejných registrov.

57. Pri vykonaní znaleckého úkonu súd nevie jednoznačne presne posúdiť, ako dlho jednotlivý úkon znaleckej činnosti trval, pretože súd sa spravidla pri týchto úkonoch nenachádza. Preto súd pri hodnotení účelnosti a časovej primeranosti jednotlivých úkonov znaleckej činnosti, pri ktorých nie je prítomný, vychádza spravidla zo svojich skúseností z iných obdobných prípadov a používa aj komparatívnu metódu hodnotenia. Zároveň súd prihliada na špecifickosť konkrétneho prípadu a konkrétneho znaleckého úkonu.

58. Z obsahu súdneho spisu súd zistil, že ustanovená znalkyňa predložila súdu znalecký posudok zapísaný riadne a včas, v štyroch rovnopisoch. Každý rovnopis znaleckého posudku obsahoval 22 strán, z toho jednu úvodnú stranu, 16 strán znaleckého posudku, 4 strany príloh - znalecký posudok konzultantky a jednu stranu záverečnú doložku. Súd pri hodnotení účelnosti a primeranosti jednotlivých úkonov vychádzal zo svojich skúseností z iných obdobných prípadov a použil komparatívnu metódu hodnotenia. V danom konaní ustanovená znalkyňa vykonala vlastné psychologické vyšetrenie troch osôb (maloleté dieťa a jeho rodičia) a konzultantka psychiatrické vyšetrenie otca. S prihliadnutím na druh konania a náročnosť zadanej úlohy, závažné vyjadrenia rodičov, ktoré bolo potrebné posúdiť, navrhovaný závažný zásah do výkonu rodičovských práv otca (zákaz styku otca s maloletým dieťaťom), potrebu oboznámiť sa s pomerne rozsiahlym spisovým materiálom, zohľadňujúc poznatky súdov v obdobných prípadoch ohľadom rozsahu jednotlivých činností znaleckého úkonu (sp. zn. 37P/296/2017, 31P/162/20214) súd považuje uplatnený časový rozsah a hodinovú odmenu znalkyne i konzultantky za časovo primeranú. Súd preskúmal vyúčtovanie za podaný znalecký úkon a zistil, že vyúčtovanie tarifnej hodinovej odmeny znalkyne a konzultantky, vyúčtovanie náhrady hotových výdavkov za rovnopisy znaleckého posudku a za vyhotovenie čiernobielych listov, vyúčtovanie hotových výdavkov konzultantky za test (doložený pokladničný blok) je v súlade s ustanoveniami vyhlášky č. 491/2004 Z.z.. Ohľadom paušálnej odmeny podľa § 5 písm. b) vyhlášky, súd nepriznal konzultantke odmenu za prevzatie a prvotné oboznámenie so spisom v sume 19,92 €, nakoľko táto odmena bola uplatnená duplicitne ustanovenou znalkyňou i konzultantkou. Vzhľadom na postavenie konzultantky v konaní, ktorá poskytuje ustanovenej znalkyni súčinnosť pri vykonávaní znaleckej činnosti a napomáha jej vzhľadom na jeho špecializáciu a odbornú spôsobilosť pri posúdení a zodpovedaní len čiastkových odborných otázok uložených zadávateľom, nárok na odmenu za prevzatie a prvotné oboznámenie so spisom nemá

znalkyňa - konzultantka, ale len ustanovená znalkyňa súdom. Súd si je vedomý, že je potrebné, aby sa aj znalkyňa - konzultantka oboznámila s obsahom spisového materiálu, aby mohla zodpovedne a kvalifikovane zodpovedať čiastkové úlohy, avšak odmena znalkyne - konzultantky za oboznámenie sa zo spisom je zahrnutá v odmene za štúdium spisu, ktorú si znalkyňa - konzultantka uplatnila v rozsahu 3 hodín. Súd mal ďalej preukázané, že znalkyňa sa zúčastnila pojednávania, za účasť na ktorom má nárok na hodinovú odmenu vo výške 13,28 € a paušálnu náhradu za prípravu na pojednávanie vo výške 33,19 €, náhradu cestovných výdavkov v sume 2,40 € (2 x 1,20 € cestovný lístok z miesta výkonu činnosti zo Zvolena do Banskej Bystrice na pojednávanie) a náhradu za stratu času v sume 6,64 € (2 x jedna aj začatá hodina), keďže cestovala na pojednávanie do miesta, ktoré nie je miestom výkonu jej činnosti.

59. Po úprave znalečného súd celkovo priznal ustanovenej znalkyni odmenu v sume 856,59 € (19,92 € (prevzatie a prvotné oboznámenie so spisom) + 531,20 € (hodinová odmena znalkyne) + 230,52 € (výdavky na konzultanta) + 10,64 € (náhrada výdavkov za rovnopisy) + 08,80 € (náhrada vyhotovených čiernobielych listov) + 55,51 € (z toho 47,18 € účasť na pojednávaní a príprava na pojednávanie, 2,40 € cestovné výdavky a 6,64 € náhrada za stratu času).

60. Rodičom maloletých detí nebola uložená povinnosť zložiť preddavky na trovy znaleckého dokazovania, súd preto upravil účtáreň tunajšieho súdu na vyplatenie znalečného v sume 856,59 € z rozpočtových prostriedkov súdu. Zaplatením znalečného z rozpočtových prostriedkov súdu vznikol štátu nárok na náhradu trov konania štátu, ktoré platil. Konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu nie je konaním, v ktorom v ktorom trovy konania znáša štát ani konaním, v ktorom sa o trovách rozhoduje na základe zásady úspechu v konaní. Ide o nesporové konania, v ktorom si každý z účastníkov konania hradí vzniknuté trovy spravidla sám. V danom prípade sa matka v konaní domáhala zákazu styku otca s maloletým, čo predstavuje závažný zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, pričom právo rodiča na styk s dieťaťom možno odňať, len ak existujú závažné dôvody a ak je zákaz styku v záujme maloletého dieťaťa. Súd môže pristúpiť k zákazu styku len na základe náležite zisteného skutkového stavu. Matka maloletého svoj návrh o zákaz styku otca s maloletým opierala o veľmi závažné tvrdenia, poukázala na neprimerané, nevhodné správanie otca voči nej (používanie vulgarizmov, vyhrážanie, prenasledovanie) aj v prítomnosti maloletého, ktoré bolo riešené v trestnom konaní i na nevhodné správanie otca voči maloletému (strkanie, hodenie telefónu do maloletého), na užívanie alkoholu a drog otcom. Z tvrdení matky vyplývalo, že otec maloletého by spôsobom svojho života mohol nevhodne vplyvať na výchovu maloletého, na jeho psychický a zdravotný vývoj. Vzhľadom na takto závažné skutočnosti uvádzané matkou dieťaťa a vzhľadom na protichodné tvrdenia matky a otca maloletého, bolo nariadenie znaleckého dokazovania v záujme oboch rodičov maloletého. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa súd musí vykonať nevyhnutné dôkazy, rozhodné pre konečné posúdenie veci a súd považoval nariadenie znaleckého dokazovania za nevyhnutné vzhľadom na preukázanie tvrdení rodičov maloletého a na objektívne preskúmanie skutkového stavu. Súdu sa preto javí spravodlivé, keďže nariadenie znaleckého posudku bolo predovšetkým v záujme maloletého a nájdenia najvhodnejšieho riešenia pre maloleté dieťa, že obaja rodičia by sa mali podieľať na náhrade trov konania štátu, ktoré mu vznikli, rovnakým dielom.

61. Súd určil, že štát má nárok voči otcovi na úhradu trov v rozsahu dvoch štvrtín, teda 1, čo predstavuje sumu 428,30 €, nakoľko mal preukázané, že otec nespĺňa podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov a jeho celkové pomery odôvodňujú náhradu trov štátu. Podľa vyjadrenia otca je zamestnaný už druhý mesiac v spoločnosti Alfa Bio, jeho čistý mesačný príjem je 580,- €. Predtým pracoval v spoločnosti Marius Pedersen, príjem mal v čistom 245,27 €. Počas znaleckého vyšetrenia (dňa 25. 06. 2021) znalkyni uviedol, že pracoval i v Bratislave, s prácou však prestal, lebo tam nemal s kým chodiť a bola ťažká, pracoval i na benzínke. Zároveň chodí pracovať na fušky a na stavby. Príležitostnú brigádnickú prácu otec deklaroval aj na pojednávaní dňa 16.11.2020 vo výške 80,- € za týždeň, ako aj pred opatrovníkom (22. 10. 2021) vo výške 450,- až 500,- € mesačne. Aj z lustrácie Sociálnej poisťovne vyplýva, že otec bol zamestnaný u viacerých zamestnávateľov. Otec je v produktívnom veku (25 rokov), nemá žiadne zdravotné obmedzenia. Žije v prenajatom byte spolu s matkou a súrodencami, niekedy aj u priateľky, s ktorou očakáva narodenie potomka. Nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, podľa vyjadrenia OR PZ ODI Zvolen je evidovaný ako vlastník a držiteľ dvoch motorových vozidiel (Škoda Felicia a Opel Astra), i keď otec uviedol, že obe autá sú predané, len neboli prepísané. Nemá žiadne zvýšené výdavky, prispieva na spoločnú domácnosť 100,- € mesačne, hradí si mobilný telefón 30,- € mesačne. Zohľadňujúc všetky uvedené skutočnosti je súd toho názoru, že otec nespĺňa podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov a jeho celkové pomery odôvodňujú náhradu trov štátu. Otec

sa nenachádza v tak ťaživej sociálnej situácii, ktorá by odôvodňovala rozhodnutie súdu o tom, aby sa nepodieľal na náhrade trov konania štátu v rozsahu 1. Otec si vie nájsť zamestnanie, privyrába si aj príležitostne brigádnicke, je v jeho schopnostiach a možnostiach nahradiť trovy štátu bez ohrozenia vlastnej výživy.

62. Na strane matky súd zistil, že v súčasnosti je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok v sume 275,90 € mesačne, rodinné prídavky na dve maloleté deti v sume 51,- € mesačne. Žije s priateľom, ktorý je zamestnaný (príjem cca 840,- €), v prenajatom byte, za ktorý platia nájom 600,- € mesačne, strava ich vyjde 300,- € mesačne, majú zvýšené náklady na nákup pohonných hmôt z dôvodu častých návštev lekára s maloletým. Je nemajetná, nie je vlastníkom žiadneho nehnuteľného ani hnuteľného majetku, nemá úspory na účte v banke. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa. Má zvýšené výdavky v súvislosti so zabezpečením starostlivosti o maloletého Lea, ktorého zdravotný stav je zhoršený, má problémy s imunitou, býva často chorý, je vedený i v urologickej a očnej ambulancii. Bolo potrebné mu zakúpiť inhalačný prístroj v sume 90,- € mesačne, berie pravidelne lieky, roztoky s čím sú spojené výdavky až 35 až 40,- € mesačne. Zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého, zároveň sa podieľa aj na úhrade nákladov na jeho odôvodnené potreby, nakoľko otec jej v súčasnosti na výživu maloletého neprispieva. Vzhľadom na skutočnosť, že je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke s maloletým dieťaťom útleho veku, s prihliadnutím na zvýšenú starostlivosť o maloletého Lea, nie je schopná dosahovať vyšší príjem, ako je tomu v súčasnosti. Zohľadňujúc uvedené skutočnosti, s prihliadnutím na celkové pomery matky, súd dospel k záveru, že u matky spĺňa podmienky na čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov, a to v rozsahu 1. Matka sa v súčasnosti nachádza v takej situácii, ktorá na jej strane odôvodňuje rozhodnutie súdu o tom, aby sa nepodieľala na náhrade trov konania štátu v celom rozsahu jednej polovice, ktorú by mal nahradiť každý z rodičov, ale aby sa podieľala len čiastočne, a to v rozsahu 1, čo predstavuje sumu 214,15 €.

63. Na základe uvedených skutočností súd preto rozhodol, že štát má nárok na náhradu trov voči otcovi vo výške 428,29 € a voči matke vo výške 214,15 €, ktoré sú rodičia povinní uhradiť pripojenými príkazmi na úhradu v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

64. Súd dáva do pozornosti rodičom, že v prípade neschopnosti povinnosť riadne a včas plniť, je možné písomne požiadať Justičnú pokladnicu o splátky, odklad platenia, alebo dočasné upustenie od vymáhania súdnej pohľadávky, ak ju nemožno prechodne vymáhať (v zmysle § 4 ods. 11, 12 zákona č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok).

65. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa matka a opatrovník maloletého vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolať môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolať len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolať súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).